

Bijlage: Landelijke ontwikkelingen en stand van zaken uittreding en overstap Zeewolde voor Jeugd, Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

1. Landelijke ontwikkelingen

De Hervormingsagenda

De gemeenten zijn gevraagd akkoord te gaan met de Hervormingsagenda op de Algemene Leden Vergadering van de VNG op 14 juni. In de Hervormingsagenda zijn een aantal zaken die impact hebben op de lokale uitvoering van de jeugdwet, de financiën en de regionale samenwerking. Het versterken van de regionale samenwerking is het meest relevante onderdeel van deze Hervormingsagenda voor de overstap van Zeewolde naar de regio Noord-Veluwe. Gemeenten moeten onder andere robuuste regio's gaan vormen. Uit de Hervormingsagenda komt een wetsvoorstel 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen' waaruit de volgende maatregelen vloeien:

- Er komt in 2023 een ministeriële regeling waarin de jeugdhulpregio's formeel worden vastgesteld;
- Alle jeugdhulpregio's stellen een visie vast voor de jeugdhulp en leggen hun samenwerking vast in een gemeenschappelijke regeling (GR);
- Er wordt een aantal specialistische vormen van jeugdhulp bepaald via ministeriële regeling die regionaal ingekocht moeten worden en waarvan de administratieve processen geharmoniseerd moeten worden. Het gaat met name om acute zorg, complexe en schaarse vormen van zorg waarvan het volume laag is en/of waarvoor er (hoog)specialistische expertise nodig is;
- De vast te leggen jeugdhulpregio's moeten voldoende robuust zijn. In 2023 worden de robuustheid criteria vastgesteld en worden de huidige 42 jeugdhulpregio's hieraan getoetst. Als een regio onvoldoende robuust is, heeft een regio zes maanden om aan de criteria te voldoen. Indien de regio hier niet in slaagt kan de staatssecretaris besluiten om de regio-indeling aan te passen. De definitieve regio-indeling wordt vastgelegd in een ministeriële regeling.

De maatregelen van de nieuwe Hervormingsagenda betekenen dat Zeewolde en de regio Noord-Veluwe zullen moeten overwegen om Zeewolde formeel toe te voegen aan de regio Noord-Veluwe en haar meenemen in de plannen om te komen tot een GR. Zeewolde zal wel de diensten voor jeugdbescherming en jeugdreclassering moeten afnemen van de regio Flevoland. In welke mate het vertrek van Zeewolde uit de regio Flevoland invloed heeft op de robuustheid van de regio Flevoland hangt af van de criteria van robuustheid.

De doordecentralisatie Beschermd Wonen

Landelijk, regionaal en lokaal wordt gewerkt aan de overgang van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. Dit houdt in dat wonen in een BW-instelling alleen aan de orde is als thuis wonen niet meer verantwoord of veilig is. Dat betekent dat de komende jaren steeds meer inwoners met een psychische kwetsbaarheid in de wijk gaan en/of blijven wonen. Door de doordecentralisatie van BW komen taken en middelen stapsgewijs steeds meer bij lokale gemeenten te liggen, in plaats van regionaal. De huidige ingangsdatum van deze nieuwe wet is recent gewijzigd van 1 januari 2024 naar 1 januari 2025 waardoor deze niet meer aansluit op de datum van overstap van Zeewolde (1 januari 2024). Dit belemmert de samenwerking met de regio Noord-Veluwe niet, maar het kan er wel voor zorgen dat er een overbruggingsfase nodig is voor de huidige gebruikers van zorg. Dit moet verder met de gemeente Almere worden afgestemd (zie onderdeel overeenkomst met gemeente Almere).

2. Stand van zaken uittreding Centrumregeling (CR) Sociaal Domein Flevoland

Officieel uittreden uit CR

Op 29 november 2022 heeft Zeewolde officieel aangekondigd dat ze per 1 januari 2024 officieel uit de centrumregeling 'Sociaal Domein Flevoland' zal stappen (Document nr 00500000280116).

Eindafrekening CR

In artikel 11 van de centrumregeling van de regio is afgesproken dat de uittredende deelnemer bij uittreding een eindafrekening ontvangt van de centrumgemeente. Hierin staat een verrekening van de voorschotten, de daadwerkelijk gemaakte kosten en de kosten die verband houden met de uittreding. Gemeente Zeewolde en de gemeente Almere (centrumgemeente) hebben het onafhankelijk bureau Lysias de opdracht gegeven om te komen tot een eindafrekening voor de gemeente Zeewolde. De eindafrekening is inmiddels definitief. Bij deze eindafrekening is om praktische redenen het principe gehanteerd dat alle diensten worden beëindigd alhoewel het

voornemen bestaat om een deel van de zorgdiensten alsnog af te nemen van Flevoland (zie onderdeel Overeenkomst). De uittreedsom komt nu op een bedrag van €547.000 uit. Als centrumgemeente is Almere nu formeel aan zet om de eindafrekening definitief bij Zeewolde in rekening te brengen. Wanneer dit is gebeurd, zal de wijze van bekostiging ter besluitvorming aan de raad voorgelegd worden.

Als de diensten die in de overeenkomst met de gemeente Almere alsnog worden afgesproken verrekend zullen worden met de genoemde uittreedsom, zal deze behoorlijk lager uitvallen. Het definitieve beeld wordt duidelijk zodra de overeenkomst is afgesloten, uiterlijk oktober 2023.

Overeenkomst met de gemeente Almere

Ons doel is het organiseren van zorgcontinuïteit voor onze inwoners. Sommige zorgonderdelen moeten we in samenwerking met de regio Flevoland blijven organiseren. Zo geldt dat voor het gedwongen kader Zeewolde aangesloten moet blijven bij de jeugdbeschermingsketen van de provincie Flevoland (rechtbank, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, etc.). Ook blijft Zeewolde werken met de GGD Flevoland. Dit komt doordat we verplicht zijn om de samenwerking op deze onderdelen binnen de veiligheidsregio te organiseren. Daarnaast schatten we in dat het vanwege de mogelijk uitgestelde doordecentralisatie van Beschermd Wonen handig is om tijdelijk aangesloten te blijven bij de regio Flevoland voor dit onderdeel. Zo kunnen de cliënten op hun huidige plek blijven wonen. In het Directeuren Overleg Sociaal Domein (DOSD) van de regio Flevoland is op 10 november 2022 besloten dat er voor dit aanbod een overeenkomst met een ingangsdatum van 1 januari 2024 komt.

Zo kunnen onze inwoners op een logische manier de zorg ontvangen die zij nodig hebben. Dit proces wordt in samenwerking met Almere als centrumgemeente opgepakt. Wij verwachten u over de uitkomsten in september een collegevoorstel te kunnen voorleggen.

Stand van zaken uittreding specifiek voor Jeugd

Het uittreden uit de regio Flevoland en de overstap naar de regio Noord-Veluwe is voor Jeugd op onderdelen al een tijdje aan de gang. Zeewolde werkt al een paar jaar samen met de regio Noord-Veluwe doordat zij haar ambulante jeugdhulp producten al samen met de gemeenten van de Noord-Veluwe inkoopt.

In 2023 is de nieuwe contractperiode voor de inkoop van jeugdhulp in Flevoland gestart. Hier heeft de gemeente Zeewolde nog wel aan deelgenomen voor de cliënten die op 31 december 2022 in zorg zijn op de onderdelen Jeugdhulp met verblijf en GGZ top essentiële functies Jeugd GGZ en crisishulp.

Vanaf 2023 heeft Zeewolde ook jeugdhulp met verblijf, crisishulp en top essentiële functies GGZ met de gemeenten van de Noord-Veluwe ingekocht. Hierdoor kunnen alle nieuwe cliënten vanaf 2023 al richting de Noord-Veluwe.

In de loop van 2023 worden afspraken gemaakt met de betrokken aanbieders om de contracten over te zetten naar de regio Noord-Veluwe. Voor kinderen die bij aanbieders/onderaannemers zitten die niet gecontracteerd zijn wordt gekeken naar een passende oplossing (maatwerkovereenkomst/ onderaannemerschap) binnen de inkoop Noord Veluwe.

In de afgelopen maanden:

- zijn de samenwerkingspartners in de regio Flevoland zoals de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de GGD geïnformeerd over de overstap en zijn er nieuwe samenwerkingsafspraken afgesproken;
- is de administratie ingericht om voor de huidige cliënten te kunnen werken volgens de nieuwe inkoop 2023 van Jeugdhulp met Verblijf in Flevoland;
- is de VNG geïnformeerd over onze overstap en is er gesproken over mogelijke consequenties vanuit de hervormingsagenda jeugd.

3. Stand van zaken overstap naar de regio Noord-Veluwe

Onderzoek naar de overstap uitgevoerd door bureau HHM

We hebben adviesbureau HHM de opdracht gegeven om te onderzoeken wat nodig is voor de overstap van de regio Flevoland naar de regio Noord-Veluwe. In mei 2023 is de eindrapportage opgeleverd. Hierin is een beeld geschetst van wat Zeewolde in 2023 te doen staat om een (mogelijke) overstap per 1 januari 2024 te realiseren. Conclusie is dat er inhoudelijk, organisatorisch en financieel geen problemen te verwachten zijn als gevolg van de uittreding. Ook wordt duidelijk dat er nog een flink aantal stappen te zetten zijn om tot de daadwerkelijke uittreding en de nieuwe samenwerking te komen. De samenvatting van het rapport is toegevoegd in de bijlage ter kennisname.

Verschillende interne collega's hebben de conclusies en aanbevelingen van HHM besproken en de algemene tendens is dat we ons kunnen vinden in de conclusies. De aanbevelingen zijn geprioriteerd en zijn ingrediënten voor het opgestelde plan van aanpak voor het vervolgproces. We hebben daarbij het onderscheid gemaakt tussen "wat moet nu" en "wat kan later".

Stand van zaken overstap Jeugd

In de afgelopen maanden zijn alle samenwerkingspartners zoals zorgaanbieders, huisartsen en GI's geïnformeerd over de nieuwe werkwijze en routes van de regio Noord-Veluwe. Ook werken de klantmanagers jeugd volgens de nieuwe werkwijzen en worden bij verlengingen cliënten doorgegeven aan de Noord-Veluwe. De administratie is ingericht om nieuwe cliënten in de Noord-Veluwse omgeving te kunnen bedienen en er is een prognose gemaakt voor de financiële consequenties op de kosten van jeugdhulp door de overstap naar de Noord-Veluwe.

De komende tijd gaan wij specifiek voor jeugd aan de slag met het maken van om aan te sluiten op de crisisroute van de Noord-Veluwe, wordt er gekeken hoe om te gaan met het monitoring van data in de Noord-Veluwe en Flevoland, wordt er met de Noord-Veluwe gekeken hoe officieel toetreden tot de jeugdhulp regio Noord-Veluwe naar aanleiding van de Hervormingsagenda en worden alle huidige cliënten toegeleid tot de Noord-Veluwe.